

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6 I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru. Pošt. tek. rač. 11.197. Telefon 3112

IVAN DIMNIK:

Učiteljske ustanove.

Z reorganizacijo učiteljskega združenja po banovinah so ustvarjeni tudi novi pogoji za rešitev akutnih učiteljskih gospodarskih in socialnih problemov. Reorganizacija je presekala dolgoletne borbe v pogledu administrativne ureditve in porazdelitve udruženja, ki so ovirale velikopotezno delo v pogledu programatične izvedbe gospodarskih in socialnih vprašanj učiteljstva.

Jugoslovanski učitelj nujno potrebuje gospodarske in socialne zaščite in pomoči, ako hoče vršiti s polno predanostjo svoje veliko poslanstvo v narodu in ako hoče, da bo lahko vse svoje sile posvetil temu poslanstvu. V tem slučaju ga je treba osvoboditi vsakdanjih skrbi in mu pomagati z gospodarskimi in socialnimi ustanovami, ki mu olajšajo skrb in potrebo za preživljanje sebe in svoje družine ter mu nudijo sredstva, da se dvigne intelektualno in lahko razvija vse svoje sposobnosti ter jih uporabi v prid naroda in države.

Gospodarske in socialne ustanove naj pomagajo jugoslovanskemu učitelju, da gospodarsko podpre svoje udruženje, ki ga bo dvignilo intelektualno in mu bo v pomoč v vseh stremeljenjih, ki jih bo podvzel v korist šolstva in prosvete; one morajo priskočiti jugoslovanskemu učitelju na pomoč v boleznih, revščini, smrtnih slučajih in drugih težkih momentih, da mu olajšajo šolanje in vzgojo lastnih otrok, da mu priskočijo na pomoč, ako mu je treba pravnega zagovornika pri brambi pravic, ki so važne za vse učiteljstvo, ako mu je potreba cenene kredita v slučajih težkega gospodarskega položaja, da mu nudijo cenene življenjske potrebe in ugodnosti kot konsumentu; one mu morajo nuditi sredstva, da se okrepi in dvigne intelektualno in telesno v svrhu čim večjega dela in sposobnosti za delo na polju jugoslovanske kulture.

Mnogo temelja je danega že v zakonu o narodnih šolah, ki zasleduje cilj, da zagotovi jugoslovanskemu učiteljstvu potrebne življenjske pogoje za delo, kakor stanovanje in kurivo, podporo za izvenšolsko delo ter predvideva tudi pomoč ministrstva prosvete pri ustanavljanju in vzdrževanju domov za ozdravljenje obolenih učiteljev. Socialna zakonodaja, zlasti zakon o zdravstveni zaščiti dece ter zakonite določbe o šolskih zdravstvenih in šolskih poliklinikah ter o zdravstvenem pregledu učiteljstva, nudijo potrebno zdravstveno in socialno pomoč in olajšave.

Kljub temu pa je nujno potrebno še mnogo privatne iniciative, da se dosežejo cilji, ki jih predvidevajo zakonite določbe, še več pa da se dosežejo vse potrebe, ki jih ima v tem pogledu učiteljstvo in ki jih je treba izvesti tudi z ozirom na interese šole, prosvete, naroda in države. Le krepko gospodarsko in socialno vsestransko podprt jugoslovanski učitelj bo lahko tudi krepko zastavljal svoje sile v korist jugoslovanske domovine! In kdo naj podvzame privatno iniciativo v tem slučaju, ako ne učiteljstvo samo in njega Udruženje? Z vsjo upravičenostjo pa učiteljstvo pričakuje, da ga bosta oblast in država s polno uvidevnostjo v tej privatni iniciativi moralno in materialno izdatno podpirali.

S podelitvijo udruženja po banovinah in s stabilizacijo, ki je v tem nastopila v udruženju samem, je napočil čas, da si poleg idejnega programa postavi udruženje tudi širokopoteznejši gospodarski in socialni stanovski program, ki bo sistematičen in enoten za vso državo.

Ako se ozremo po obstoječih učiteljskih gospodarskih, socialnih in kulturnih ustanovah v državi, vidimo, da mnoge že postojajo.

Tako bi med pridobitne ustanove, ki pa istočasno podpirajo kulturna in socialna stremjenja učiteljstva, prištevali beograjsko »Učiteljsko zadrugo«, v Ljubljani »Učiteljsko tiskarno« s knjigarno, knjigovoznico, tiskarno šolskih zvezkov in oddelkom za učila in šolske potrebščine, v Novem Sadu tiskarno in knjigarno, v Mariboru »Učiteljsko gospodarsko poslovalnico« za nabavo učil in šolskih potrebščin, v Ljubljani »Učiteljsko hranilnico in posojilnico«, v Celju »Učiteljsko gospodarsko zadrugo«. Vse te ustanove so osnovane, da podpro učiteljstvo z ozirom na nacionalna, stanovska, socialna in kulturna stremjenja.

V drugo skupino bi prištevali obstoječe socialne ustanove učiteljstva. Med te spadajo v prvi vrsti učiteljski domovi, ki že postojajo 3 v Zagrebu, 3 v Beogradu, 1 v Novem Sadu, fondji za zidavo istih pa se zbirajo v Skoplju, Splitu, Sarajevu, Ljubljani, Mariboru in tudi v nekaterih drugih krajih, kjer postojajo posebna društva v to svrhu. V zadnjem času se je jako razširila ideja »Učiteljske samopomoči« za slučaje pomoči ob smrti. V Ljubljani obstoja »Učiteljska samopomoč za odrasle« in posebna »Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic«. V Beogradu je poleg »Samopomoči« tudi specialen »Fond učiteljske siročadi«. Za osnivanje »Samopomoči« se pa jako zanima tudi Split in Sara-

jevo. V pogledu bolniške in zdravstvene skrbi učiteljstva obstoja »Učiteljski zdraviliški dom v Rogaški Slatini«, v Crikvenici obstoja tudi »Učiteljski dom«, v Kraljevići je Frankopanski grad, za katerega vrnitev v last učiteljstva je bilo že mnogo govora na sejah udruženja. V kopališču Koviljača ima udruženje svoj stavbni prostor, ki ga je udruženju poklonil član Voj. Kačavenda, da se sežida tam »Učiteljski zdraviliški dom«.

V tretjo skupino bi prištevali kulturne ustanove učiteljstva, med katere spadajo vsi stanovski, pedagoški, šolski in mladinski časopisi, ki jih izdaja učiteljstvo in razne »Matice«, med katere spada »Hrv. ped. knjiž. zbor« v Zagrebu, »Slovenska šolska Matica« v Ljubljani, »Mladinska Matica« v Ljubljani, »Pedagoška centrala« v Mariboru. Med važne kulturne ustanove spadajo šolski muzeji, tako »Jovana Gavrilovića« v Beogradu, šolski muzej v Zagrebu, v Ljubljani je bil opuščen zaradi pomanjkanja prostora. Kot ustanova banovinske učiteljske knjižnice se lahko smatra edino knjižnica »Pedagoške centrale«.

Pogled na vse te ustanove kaže sledeče: Vse te ustanove so bile po večini osnovane od malega števila zavednih učiteljev, ki so znali ceniti pomen in potrebo gospodarskih, socialnih in kulturnih institucij za učiteljstvo. Zato so vse te ustanove brez vsake organske medsebojne vezi. V interesu učiteljstva in v interesu ustanov je, da se koncentrirajo v eno materialno celoto, se veda tako, da pri tem ne bo tangirana njih samostojnost.

Nujno potrebno je več vezi med njimi in celokupnostjo učiteljstva. Ta vez se stori na ta način, da se vse te ustanove na področju poedinih sekcij JUU podvržejo skupnemu »gospodarskemu svetu« pod okriljem udruženja (sekcije), ki bi obstojal iz predstavnikov vseh ustanov in zastopnikov udruženja. Ta »gospodarski svet« naj bi tvoril vez med učiteljstvom in ustanovami ter med ustanovami samimi ter bi vodil sporazumno delo in skrbel za sistematičen razvoj in ustanavljanje vseh potrebnih ustanov. Potom udruženja naj bi ta »gospodarski svet« v poedinih slučajih zasliševal mišljenje učiteljstva.

Od ideje »dobrotvorov« in poedincev naj udruženje prestopi k ideji kolektivnega sodelovanja vsega učiteljstva pri izvajanju gospodarskega in socialnega programa učiteljskega udruženja. Prestopiti je treba k propagandi za obvezne prispevke in obvezno članstvo pri vseh ustanovah. To propagando je treba izvesti tako na široko, da bo mogoče izvajati gospodarski in socialni program udruženja samo iz rednih prispevkov članstva brez vsakih drugih. V to svrhu naj vse sekcije pričnejo z ustanavljanjem potrebnih fondov za poedine ustanove, ki jih bodo ustanavljale in upravljale v svojem delokrogu.

Kot vzgled nam v tem pogledu lahko služi Učiteljsko udruženje na Poljskem, ki je na skupščini leta 1923. soglasno sklenilo, da prispeva poleg članarine vsak član 1% od svoje plače za bolniški fond, od leta 1927 dalje pa je sklenila skupščina, da se porabi ta 1% za zidanje učiteljskih domov, ker je udruženje potrebna letovišča in zdravilišča že dogradilo. Iz teh fondov je udruženje zgradilo impozanten trinadstropen najmodernejši sanatorij v Zakopanah za 700 bolnikov letno. V bližini je udruženje kupilo veliko posestvo v Brodyju, iz katerega zalagajo sanatorij s hrano in na katerem se vrše stalni kmetijski tečajji za učiteljstvo ter služi tudi učiteljskim družinam kot počitniška kolonija.

V Zakopanah ima udruženje lasten turistijski dom in »Dom zdravja«. Za živčno in splošno okrepčanje učiteljstva v počitnicah je udruženje organiziralo šest stalnih ferijalnih kolonij in penzionatov pri morju in v planinah. Velika počitniška kolonija se nahaja v gorskem zdravilišču Krynici, kjer ima udruženje krasen penzionat z obsežnim parkom. Dve koloniji sta na Helu in ena v Halerovu ob morju. Stanislavska sekcija ima kolonijo v Kutyju. V Varšavi je »Učiteljski dom« v enem najlepših delov mesta na površini 5000 m². Istotam je last udruženja knjigarna, ki je izdala okrog 160 knjig za učiteljstvo in mladino. Udrženje je ustanovilo podporni fond za učiteljske vdove in sirote, konvikt v Varšavi za 100 učiteljskih otrok. V Tarnopolu za 50 gojencev. Oba domova dobivata stalno subvencijo od države in lokalnih faktorjev. Udrženje aranžira tudi stalne počitniške tečaje, ekskurzije v inozemstvo, razstave itd.

Nehote se vpraša vsakdo, kakšen pa naj bo gospodarski in socialni program jugoslovanskega učiteljstva v najbližji bodočnosti?

V tem pogledu ne smemo izgubiti iz vida harmoničnega razvoja in sorazmerja med pridobitnimi, socialnimi in kulturnimi ustanovami učiteljstva. Kot ideal si moramo postaviti, da si zgradi učiteljstvo vsake sekcije v svojem banovinskem centru »Učiteljski dom JUU« za svojo sekcijo, ki naj bo

Učiteljstvo Drav. banovine ob odkritju spomenika kralju Petru I. osvoboditelju v Ljubljani.

Ob priliki odkritja spomenika kralju Petru I. — Velikemu Osvoboditelju dne 6. septembra 1931. v Ljubljani, se je častno odzvalo tudi učiteljstvo Dravske banovine, da se oddolži spominu Velikega kralja.

Da bo ta oddolžitev in spomin res izraz vsega učiteljstva Dravske banovine, je za srebrno palmovo vejo, ki je bila položena pred spomenik na dan odkritja, prispevalo vse učiteljstvo včlanjeno v JUU.

Jugoslovansko učiteljsko udruženje — sekcija za Dravsko banovino, je dala izdelati veliko srebrno palmovo vejo s pozlačeno pentljo. Palmova veja je vložena v okusno izdelani šatulji, prevlečena v notranjosti z modro svilo in podlogo iz modrega baržuna, na gornji strani pa s svilenim trobojnim trakom v državnih barvah in napisom JUU. Izraz vsega učiteljstva Dravske banovine je viden tudi na veji sami, ker je poleg sekcije vgravirano na vsakem lističu ime po enega sreskega društva JUU, tako da je iz veje razbrati vsa včlanjena društva. Na veji in pentlji je vgraviran napis: »Spominu kralja Petra I. — Velikega Osvoboditelja poklanja Jugoslovansko učiteljsko udruženje — sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani, 6. IX. 1931«. Na srebrnih lističih pa je vgravirano »Sresko društvo JUU« z označbo sedeža društva. Vejo je položilo pred spomenik ob odkritju zastopstvo sekcije Poleg tega je polo-

žil lovorov venec, z ostalimi pevskimi družbi, tudi učiteljski pevski zbor z napisom na trobojnim traku v državnih barvah. Pokloni bodo shranjeni v mestnem muzeju, ker je mesto prevzelo spomenik v svoje varstvo.

Učiteljstvo pa se je tudi v ostalem častno odzvalo počaščenju spomina Velikega kralja. Vseposvod smo videli znane obraze. Ni manjkalo učiteljev in odbor za postavitev spomenika in enako ne v povorki. Vseposvod so korakali med sprevedom učitelji, tu v vrstah Sokola, tam na čelu gasilskih društev in zopet med prosvetnimi in drugimi družbi. Častno število učiteljic in učiteljev je bilo zastopano v oddelku za tablico »Jugoslovansko učiteljsko udruženje«. Častno so se odzvali številni predsedniki društev in članstvo.

To so vnanji znaki oddolžitve narodnega učiteljstva Velikemu kralju — Osvoboditelju!

Jugoslovansko učiteljsko udruženje se pa oddolžuje Velikemu kralju Petru I. Osvoboditelju, zmagovalcu ideje jugoslovanskega nacionalnega ujedinjenja tudi v tej smeri, da je po njegovih velikih vzorih nosilec jugoslovanske nacionalne vzgoje med narodom in mladino ter stremi za tem, da bo bodoči rod neomajen čuvar zapuščine Velikega kralja — jugoslovanskega nacionalnega edinstva in kulturno na višku stoječe, enotne in močne jugoslovanske države.

istočasno tudi moderno in higiensko opremljen penzionat za učiteljsko dečo, ki se šola v banovinskem centru. Ta penzionat naj ima tudi skupna ležišča za učiteljstvo, ki prihaja po opravkih ali na seje v banovinski center. V penzionatu naj bo menza za gojence in učiteljstvo. V počitnicah se porabita penzionat in menza za skupščine in stalne učiteljske tečaje raznih vrst, za kar naj služita tudi kuhinja in učilnica (dvorana) penzionata, ki naj bo tudi za to svrhu prirejena.

V »Učiteljskem domu« naj ima svoje prostore: »Učiteljska kreditna zadruga«, v kateri se bo nalagal učiteljski denar in pri kateri bo učiteljstvo dobilo cenen kredit; »Učiteljska gospodarska nabavljalna zadruga«, ki bo ceno dobavljala učiteljstvu življenjske potrebščine; »Učiteljska knjigarna« s knjigovoznico in oddelkom za učila, ki bo dobavljala šolske potrebščine, bo specializirana v pedagoški in mladinski literaturi in v učilih in učnih pripomočkih. »Učiteljska gospodarska poslovalnica« za posredovanje pri nabavi učil in šolskih potrebščin; za več banovin skupaj naj se v domu osnujejo po

možnosti tudi »Učiteljske tiskarne«, za potrebe lastnega tiska in tiska podjetij, kjer sodeluje učiteljstvo. Iz čistega dohodka teh podjetij naj bi se gradili »Učiteljski domovi« s penzionati v manjšem obsegu v mestih na sedežih učiteljskih in bi se podpirale in ustanavljale druge socialne in kulturne ustanove učiteljstva.

V »Učiteljskem domu« naj bi imele svoj sedež tudi vse socialne ustanove učiteljstva, ki naj se osnujejo za vsako sekcijo, to je »Učiteljska samopomoč« za učitelje in učiteljice za slučaj smrti; »Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic« za slučaj smrti ali zavarovanja do polnoletnosti; »Bolniško zavarovanje učiteljstva«, za slučaj bolezni; razni fondji in ustanove ter naj bodo v njem tudi centrale in informacijske pisarne za učiteljske zdraviliške in počitniške zadruge in domove.

V »Domu« naj bodo tudi prostori in poslovniki lokalni za sekcijo JUU, za tajništvo, odseke, blagajno, uredništva in upravo raznih listov s stalno informacijsko pisarno za članstvo.

Tudi kulturne ustanove učiteljstva naj bi imele svoj sedež v »Učiteljskem domu«. Zato naj bi imel vsak banovinski učiteljski dom stalen šolski muzej, ki bi bil zvezan s stalno razstavo učil in učnih pripomočkov, ki se dobe z označbo cene in izvora. V Domu naj bi bila učiteljska knjižnica s čitalnico, ki bi bila opremljena z vso za učitelja potrebnimi strokovno literaturo ter pedagoško in mladinsko literaturo. Tudi sedež šolskih in mladinskih Matic in listov, ki naj se osnujejo v vsaki banovini ali za več skupaj, naj bi bil v Učiteljskem domu.

Delovanje upravnega in nadzornega odbora JUU, sekcije Ljubljana.

(Poročilo iz 2. seje, ki se je vršila 5. septembra v Ljubljani.)

Situacijsko in programatično poročilo predsedstva.

Predsednik tov. Dimnik pozdravi navzoče člane upravnega in nadzornega odbora prav iskreno, opraviči odsotnost tov. Mauriča, ki je nujno zadržan, in preide na dnevni red. V svojem nadaljnjem izvajanju želi, da bi vladala med člani iskrenost in tovarišstvo. Gledal bo, da se bo vodilo v organizaciji dobro gospodarstvo v mejah proračuna. Nujno je potrebno, da porazdelimo delo na posamezne funkcionarje in na odseke. O tem je že sklepalo predsedstvo samo in obvestilo člane s posebno okrožnico, na katero so pristali vsi člani.

V nadaljnjem svojem govoru poudarja, da je politična doba v organizaciji s sprejemom deklaracije prenehala že leta 1926. Pri vsem našem delovanju naj veljajo zgolj načelna stališča. Da je bila tedanja naša teza pravilna, nas potrjujejo vsi nadaljnji dogodki v državi.

Nato omenja deputacijo, ki se je zglasila 5. avgusta pri g. načelniku prosvetnega oddelka in mu tolmačila razne zadeve organizacije. Na željo g. načelnika je predsedstvo predložilo te zadeve tudi pisмено. Obsegale so: I. Nameščenja in premeščenja učiteljstva. II. Organizacija odseka za izvenšolsko delo. III. Referat kmetstva in gospodinjstvo nadaljevalnega šolstva. IV. Vprašanje šolskih nadzornikov. V. Odsek šolskega rada. VI. Mesečnik »Prosveta«. VII. Stalna razstava učil in učnih pripomočkov. VIII. Podpora »Popotniku«. IX. Zadržno knjigovodski tečaj. X. Stanarina, stanovanje in drva, zlasti učiteljic, poročenih z učitelji in šolskimi upravitelji. XI. Okrožnice prosvetnega oddelka. Sklepno stavi tov. predsednik predlog, naj se spomenica razmnoži in pošlje vsem sreskim društvom, kar je bilo sprejeto soglasno.

Za tem omenja zadnja učiteljska nameščenja in premeščenja. Imenoma navede zakonske pare Pibrovec z Jesenic, Sancin iz Mirne, Petje iz Sv. Jakoba i. dr. Vsi so bili sokolski delavci. V zadevi zaščite članstva je predsedstvo poslalo na pristojno mesto primeren dopis, na društva pa okrožnico z vprašalno polo.

Poročal je nadalje o korakih predsedstva glede pravne zaščite članstva: napredovanje učiteljstva, gospodinjški tečaj v Mali Loki, v katerega je bila sprejeta neka poštna uradnica, odklonjenih pa je bilo več učiteljic, dalje kontraktualni učitelji, učitelji iz Italije — njih zrelostni in usposobljenostni izpit všteti let, sistemizacija mest in odstotki po skupinah.

Končno omeni še odkritje spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju. Za to slovesnost je naročilo predsedstvo srebrno plovčico vo vojo. Stroške bodo krila sreska društva sorazmerno svojemu članstvu. Pevski zbor položi venec. Odobrita se obe deputaciji. Na vse ljubljanske in bližnje okoliške šole je predsedstvo razposlalo okrožnico in pozvalo članstvo, naj se udeleži sprejema v čim večjem številu.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da se gotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. F. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v zvez. ljepšem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x60 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesna zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 4401/24 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadrán

Nadite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja. Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegi ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

Posebno poglavje tvori ustanavljanje le-tovišč in zdravilišč za učiteljstvo, v katerem pogledu bi lahko apelirali tudi na ministrstvo prosvete, ker zakon o narodnih šolah pravi, da bo ministrstvo prosvete pomagalo pri ustanavljanju in vzdrževanju domov za zdravljenje obolenih učiteljev.

Neobhodna nujnost pa je, da se najprej učiteljski domovi in imetje, ki je sedaj zasledeno po erarju in drugih, ter da se fondi in ustanove iz učiteljskega denarja, predajo zopet učiteljstvu, da jih uporabi v smislu gornjega programa v socialne in kulturne svrhe.

Poročilo tov. predsednika navzoči člani odobre.

Poročilo tajnika o tekočih zadevah.

Tajnik tov. Kobal prečita predvsem zapisnik o konstituiranju upravnega in nadzornega odbora. Zapisnik navzoči odobre. Nato poroča o tekočih poslih pri organizaciji. Med njimi navaja: glavno skupščino in predloge, potrjenje pravil, poslovnik JUU, »Narodno Prosveto« in stalnega poročevalca, »Popotnik« in njegovega urednika, mladinski list »Jugoslovenec«, dalje zadržno-knjigovodski tečaj v Ljubljani in pedagoški tečaj Pedagoške centrale v Mariboru, udeležbo organizacije pri proslavi stoletnice rojstva Fr. Levstika v Velikih Laščah in odkritje spomenika Miroslavu Vilharju v Planini, potem stanarino z učitelji in šolskimi upravitelji poročenih učiteljic, intervencijo za rešitev prošnji učiteljev in učiteljic, ki prosijo za upokojitvev in nakazilo akontacije, sprejem angleških in moravskih učiteljev in dopis pevskega odseka z banovinske skupščine. Končno prečita še dopis celjskega učiteljskega društva, ki zahteva z ozirom na dogodka na glavni skupščini razsodišče za končno ureditev spora. Po stvarni debati predlaga tov. Voglar, naj smatra upravni odbor sekcije, da je celjska zadeva rešena.

Tajniško poročilo je bilo brez ugovora odobreno.

Blagajniško poročilo.

Tov. blagajnik poroča kratko o blagajniškem stanju in prosi odobritve nekaterih izdatkov, čemer navzoči pritrdijo.

Tov. predsednik opozarja na čl. 26. pravil in prosi nadzorni odbor, da sestavi za svoje poslovanje primeren poslovnik.

Poročilo urednika »Učit. Tovariša«.

Urednik tov. Skulj poudarja, da bo ostala smer lista ista kot doslej. Kakšen bo list, je mnogo odvisno tudi od dopisnikov in so-trudnikov. Skrbel bo, da bo list dostojno zastopal učiteljske interese. Določil se po-stopek pri honoriranju člankov.

Upravne zadeve.

Tov. predsednik ponovno opozarja člane na § 26. pravil in omenja okrožnico sekcije z dne 13. julija t. l. št. 36, ki so se z njo obvestili člani upravnega in nadzornega odbora o porazdelitvi dela med posamezne funkcionarje in med upravno osebje. Predlog o delitvi dela se soglasno sprejme.

Določitev in nominiranje odsekov.

Tov. predsednik se v svojih izvajanjih sklicuje na § 42. pravil in utemeljuje potrebo odsekov. Nato prečita listo posameznih odsekov, ki jo navzoči z malimi izpremembami odobre. Ustanove se: 1. Gospodarski svet; 2. šolskoupadni osek; 3. odsek za narodno izobraževanje; 4. odsek za obrtno in trgovsko nadaljevalne šole; 5. odsek za kmetstvo in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo; 6. odsek za šolski radio; 7. odsek pevskega zbora; 8. odsek za učiteljski naraščaj; 9. odsek za šolsko zgodovino; 10. časnikarski odsek; 11. odsek za počitniške ekskurzije JUU.

Reorganizacija sreskih učiteljskih društev.

O tej poročila tov. tajnik in poudarja, da se mora izvršiti reorganizacija v smislu določil uradniškega zakona, v smislu novih pravil in izprememb, sprejetih na glavni skupščini. Sestavljen je predlog, ki je iz njega razvidno, da ostane večina društev v dosedanjih sestavi, nekatera društva se pa morajo združiti, a druga zopet deliti. Predsedstvo sestavi okrožnico in jo pošlje vsem društvom, ki naj se ravnajo po njej.

Zdraviliški dom sekcije.

Predsednik tov. Dimnik poroča, da bi članstvo naše sekcije nujno potrebovalo primerno zdravilišče in okrevališče na morju. Sekcija ima priliko za jako ugoden stavbni prostor, ki je na lepem kraju in poceni na prodaj. Navzoči člani odobre akcijo in skleno, naj vse nadaljnje pokrene gospodarski svet in stopi v zvezo tudi z Učiteljsko tiskarno. Zdraviliškim domom v Rogški Slatini in stanovskimi gospodarskimi ustanovami.

Sklene se soglasno, da se skliče seja širjega sosveta proti koncu oktobra ali v začetku novembra v Ljubljani.

Ker ni bilo samostojnih predlogov, zaključil tov. predsednik sejo.

Jugoslovensko učiteljsko združenje, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani.

8. septembra 1931.

Ivan Dimnik, s. r., Josip Kobal, s. r., predsednik, tajnik.

Naše šole — amerikanske palače.

Je res značilno, kako se včasih stvari ujemajo. Naše učiteljstvo, o katerega uspešnem narodno-izobraževalnem in obkulturnem delu nihče ne dvomi, se je zbralo uprav pretekli dne v Beogradu, da v kraljevi prestolici iznova začrta in utrdi smotre jugoslovenski državni šoli. Slovensko časopisje je zborovanju močne stanovske organizacije JUU sledilo z razumljivo pozornostjo in obveščalo javnost o poteku in zaključku impozantne in vsestransko dostojanstvene glavne skupščine. S simpatijami in priznanjem so bili pisani članki. Pa se je po zaključitvi skupščine pojavil v »Slovincu« uvodni članek izpod peresa starega šolnika, članek, ki pod geslom skromnosti govori o prerazkošnih novih šolskih stavbah.

Da je skromnost, varčnost in preprostost v dobi hude gospodarske krize in občega denarnega položaja nad vse potrebna in priporočljiva, je izven dvoma za vsakega trezno mislečega človeka. Solidnost na vseh koncih in krajih je lepo sredstvo k ublažitvi križev in težav, ki tarejo danes nas vse. Drugo pa je vprašanje, ali je res najnujnejše, najvažnejše in najpotrebnejše pričeti z zahtevano skromnostjo pri šolskih zgradbah in učiteljsstvu. Osnovna šola je narodna šola, ki služi najširšim plastem naroda in ji je ravno iz tega vidika posvečati vso skrb in ji dati kar najboljše pogoje za vzgojo jugoslovenske mladine. Vsi odločilni činitelji se tega dejstva tudi zavedajo. Osnovna šola po slovenskem je razširila svoje delo do slehernega sela in koče, in leto za letom se dvigajo po Dravski banovini iz tal novi prosvetni hrami, ki pa se se zde izkušnjemu šolniku veliko preko mere, preko naših razmer in preko naših potreb. Šola naj bo dovolj prostorna, higienična in svetla, amerikanske palače pa ni treba da bi bila, pravi stari šolnik. Ali morda niso zgrajene naše šole v znamenju teh načel, ali se je morda z denarjem razsipavalo in po nepotrebem trošilo? Prepričani smo, da so vsi krajevni šolski odbori izdatke raje utesnili nego z njimi na široko šarili. Vsaka šola ima samo ono, kar se nujno rabi, kar v sedanjem času mora biti in kar odgovarja napredku sodobne šole. Ako se zde dopisniku osnovnošolske zgradbe amerikanske palače, naj raje pove, kje so te palače. Prosvetni delavci bodo gotovo taki pojasnitvi vse bolj hvaležni, kakor pa pavšalni trditvi. Je pa še drugo poglavje. Vsak, ki zida, misli tudi naprej. Te šolske stavbe bodo morale ustrezati celji vrsti desetletij, celo več generacijam. Kam naj gredo otroci pozneje, ako bo novo poslopje s prostori odmerjeno natanko za čas trenutnih potreb. Komaj novo stavbo bi bilo treba dozidavati, razširjati in večati, ker je v največ slučajih tako, da se število šolobveznikov viša. In kam potem z njimi?

Res je, da so izdatki za nove šole za mnoge občine težko breme. Res pa je tudi, da se je od leta 1914. pri nas zelo malo zidalo, zato je nastalo vsepovsod veliko pomanjkanje učnih kakor tudi stanovanjskih prostorov.

Zato je pa zelo razveseljivo dejstvo, da so mnoge občine same uvidele, da z odlašanjem ne bodo izboljšale položaja ter sklenile zidati zadostna, zračna in zdrava šolska poslopja, ki naj ustrezajo vsem zakonitim predpisom.

Splošne vesti

— Reforma pouka na učiteljskih. Da bi se pri učencih učiteljskih zaokrožilo znanje iz najglavnejših predmetov, je prosvetni minister na podlagi čl. 15. zakona o osnovnih šolah izdal odlok, da se na vseh učiteljskih uvedejo seminarji. Seminarjske ure se bodo vnesle v urnik in se bodo učencem osnovnih šol in učiteljskih računale kot obvezne ure. Seminarjske ure bodo popoldne, in sicer po 2 uri, druga za drugo, v četrtem in petem razredu. V četrtem razredu se bo v seminarju obdelovala pedagoška skupina, zgodovina z zemljepisem, živi jezik, prirodopisna skupina predmetov po 2 uri na 14 dni izmenoma, narodni jezik s književnostjo po 2 uri tedensko, vendar tako, da bo tedensko po 6 seminarjskih ur. V 5. razredu bosta 2 seminarjski uri iz pedagoške skupine ostale ure pa bodo posvečene narodnemu jeziku in književnosti ter živim jezikom, vendar največ 5 ur na teden.

— Izpiti učiteljic za ročna dela. Izpiti za državne strokovne učiteljice za ženska ročna dela (prej III. kategorija) bodo 26. septembra pred komisijo ministrstva za trgovino in industrijo v prostorih višje ženske obrtne šole v Beogradu.

— Drugi uvodni in metodični tečaj za učiteljice gospodinjstvo-nadaljevalnih šol v Mariboru. Od 17. avgusta do 28. avgusta se je vršil 2. uvodni in metodični tečaj za učiteljice v zavodu »Vesna« v Mariboru, ki ga je priredila kr. banska uprava. Udeleženk je bilo 36 iz vseh krajev Dravske banovine. Predavatelj so bili: ga. Mešičkova, gg. prof. Krošl, dr. Benčan, dr. Vrtovec, ing. Brandl, dr. Kotnik, profesor Baš, dr. Dornik, dr. Pivko, dr. Jeraj in ing. Simonič. — Predavanja so se vršila ob delavnikih od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure. Obsegala so naslednje skupine: metodiko, psihologijo kmetstva, zdravstvo, socialno skrbstvo, narodopisje, o ženi in slovenski literaturi, o sokolstvu, o

Le vprašajte te občine in krajevne sreske odbore, pa boste zvedeli, kako ponosni so na posrečene nove šole.

Vso nenaklonjenost do učiteljskega stanu pa je izpovedal šolnik, ko se je dotaknil pereh stanovsko-učiteljskih zadev. Po mnemu pisca ni izobrazba ljudstva in izomika množice poprečno v zadnjih 30 letih nič pridobila. Smo torej tam, kjer leta 1901! Pač lepo priznanje prizadevanju, trudu in brigi učiteljstva in vsem prosvetnim činiteljem, čeprav pisec zatrjuje, da te, recimo stagnacije, ni kriv učiteljski stan kot tak.

Napak se zdi g. šolniku, da se grade učiteljska stanovanja, akoravno smo močno prepričani, da članar ve, da bo z učiteljskimi stanovanji občina razrešena plačevanja stanarin, tistih stanarin, ki jih na breme občin ni navrglo učiteljstvo. Soglašamo pa z mnenjem g. šolnika, da je hiperprodukcija učiteljskega naraščaja. Kje pa hiperprodukcije dandanes ni? Nadštevilnost učiteljskih moči se da brez dvoma najlepše omejiti z zatvoritvijo odvisnih učiteljskih. Pisec smelo trdi, da bi naša šola z eno tretjino učiteljev dosegla prav toliko, najbrže pa še več, nego sedaj! Ne vemo, kako bo pisec to svojo trditve utemeljil, vemo pa, in to ve tudi prirostejši človek, da dosežemo pri 30 do 40 otrocih boljše in trajnejše uspehe, kakor v razredih po 50 do 70 ali celo več otrok.

V spodbudo so mu tudi kraji z večjim številom učiteljstva. Je pač tako, da nekateri kraji, posebno industrijski, hitro naraščajo, da se množi število otrok, z njimi raste število razredov in naravno tudi število učiteljev.

— In tako gre pesem od kraja do konca na račun naše šole, prosvetnega napredka, narodne omike in njegove prosvitljenosti, na račun prosvetnega pokreta in njegovega stanu. Kopia izvestnih predlogov — ki pa ne morejo zadeti, ker slone na nepoznavanju razmer in ker niso prežeti iskrenosti do napredka šole.

Naše vprašanje pa je: Zakaj je vendar pisec tako previdno opustil vsa ostala polja javnega življenja čisto nedotaknjena? Se res ne da prav nikoder nič skromnejše urediti kakor baš pri osnovnošolski prosveti? Menimo, da bi se vendar še našlo kako torišče za načela skromnosti.

Samo en primer.

Dan za dnem polnijo rubrike naših dnevnikov kolone o pretepih, pobojih, umorih križem naše zemlje. Zakotne žganjarnice, točilnice in zatohle beznice izjemajo iz ljudi zadnje pare. Milijoni in milijoni narodnega premoženja gredo vsako leto v nič — ogromna vsota dinarjev, ki bi narodno blagostanje in njegovo srečo pojačili, jo okrepili. Koliko grozot in nesreč, zlega in hudega bi bilo prihranjenega, da bi se te gorastne vsote, ki jih požre alkohol, uporabile za povzdigo naše narodne šole. Da bi se le del za alkohol izdanega denarja porabil za gradnjo novih šolskih stavb, pa bi res lahko imeli po slovenskem šole — amerikanske palače in še bi bilo obče zadovoljstvo in socialno stanje našega človeka boljše nego sicer.

S tako enostranskimi nasveti se le ruši — namesto gradi. Pisec je hotel biti modern, pa bo pač moral priznati, da ga je čas prehitel in je ostal kakor sam pravi »star šolnik«.

Tudi šolnik.

— Poročila o počitniških učiteljskih tečajih, v kolikor niso bila priobčena v prejšnji številki našega lista, priobčimo v prihodnji številki.

— Tovarišcem pevkam in tovarišem pevcev. Opozarjamo na poziv Učiteljskega pevskega zbora zaradi sodelovanja in kontrole posejanja pevskih tečajev. Priporočamo vsem sodelovanju pri tej za naš stan tako važni korporaciji.

— Mladini ob 100 letnici rojstva Frana Levstika. Pod tem naslovom izide te dni 8. Levstikovih pesmi, ki jih je zložil znani naš skladatelj Emil Adamič v založbi Učiteljskega pevskega zbora za ceno 10 Din. Na dvajsetih straneh te zbirke so pesmi, ki se lahko izvajajo a capella s spremljevanjem klavirja ali harmonija. Naroča se: Učiteljski pevski zbor v Ljubljani, odsek JUU, sekcije za Dravsko banovino — Ljubljana, Frančiškanska ulica.

— Sklep redakcije »Učiteljskega Tovariša« je v torek ob 12. uri. Pozneje došli dopisi se ne bodo objavili v tekoči številki.

Uredništvo »Učit. Tovariša«.

— Odranci, sedaj ena največjih občin Prekmurja, tvorijo zase šolsko občino. Imajo približno 2000 prebivalcev in okrog 300 hišnih števil. Prvič se je osnovala tukaj osnovna šola leta 1856. Leta 1880. je bila razširjena v dvorazrednico, leta 1912. v troz., leta 1914 v

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.

štiri in leta 1918 v petrazrednico. Gradile so se stavbe, ki so komaj odgovarjale skromnim šolskim predpisom. Krajni šolski odbor, ki je uvidel, da v takih razmerah mladina le zaostaja, se je bil odločil to pomlad, na pristisk banske uprave, da zgradi svoji deci vizorno, vsem higienskim in šolskim predpisom odgovarjajočo stavbo. Dne 15. junija t. l. so zapeli krampi in motike, kjer se sedaj dviga kmalu dograjena šola. V tem objektu je šest lepih učilnic, 1 zbornica, 2 kabineta, 3 m širok in 27 m dolg hodnik ter za vsak razred dvojne ločene stranišče za deco in učitelstvo. Šest kompletnih stanovanj za učitelstvo je na šolskem dvorišču in bo v ta namen prezidano šolsko poslopje iz l. 1912. Po želji banske uprave bo vse oddano svojemu namenu prihodnje šolsko leto. Za naglo napredovanje dela, za ves trud in požrtvovalnost, se je posebno zahvaliti zavednim občanom in predvsem krajnemu šolskemu in občinskemu odboru. Prav taka hvala tudi kraljevski banski upravi, sreskemu poglavarju, šolskemu nadzorniku, šolskemu upravitelju in podjetniku, ki složno sodelujejo in s tem omogočajo, da pride stavba čim prej in korektno izvršena pod streho. Tako bodo imeli Odranci zaenkrat najlepšo osnovno šolo v Prekmurju, obdano z velikim dvoriščem in z vizorno obdelanim šolskim vrtom, v velikosti 1 ha, kar bo v ponos in blagor občini in njeni deci.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE SOLE.

Šolskim upravitelstvom in učitelstvu narodnih šol priporočamo Učiteljska tiskarna, da nabavi nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministrstvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vežbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upravitelstva in učitelstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda se bo vršila 13. septembra v Laškem. Vojna polovična. Pri vstopu se kupi cela karta, da se jo žigosati ter se ista obdrži za povratek. Legitimacija o udeležbi, katera je potrebna za povratek, dobi vsak na veliki skupščini v Laškem. — Skupen obed stane 20 Din, za katerega se je prijaviti podružnici Ciril Metodove družbe v Laškem. Udeležite se skupščine naše obrambne družbe, da boste informirani o delu in nalogah te prepotrebne narodne organizacije.

— Nove šolske tablice. Z odlokom prosvetnega ministra O. N. broj 4761 z dne 27. junija t. l. je odobrena uporaba šolskih tablic g. Vojislava Stevanovića, profesorja risanja v pok. — Te tablice se razlikujejo od prejšnjih po tem, da so bele in se piše in riše nanje kot na papir s svinčnikom ali črno kredo. Pri risanju se lahko uporabljajo tudi pasteli in akvarelne barve. Za pisanje s peresom je treba uporabljati posebno »črnilo za tablice«. — Vse pa se da s tablice zbrisati z mokro krpo. Po vsakem brisanju ostane tablica povsem bela. Ako se to ne zgodi, je treba nastrgati na tablico malo bele krede, ki se jo zdrgne z mokro cunjico. Trpežnost nove tablice je mnogo večja od kamenite tablice. Tablice izdeluje tovarna Penskala d. d. v Zagrebu, ki jih bo na zahtevo učitelstva dobavila knjigarnam.

— Gimnazijska doma! Vsak človek, ki mu je potrebna gimnazijska izobrazba, a ne more redno hoditi v šolo bodisi zaradi bede ali zaradi starosti, posebno zvaniki in državni ter privatni nameščenci, morejo pridobiti šolsko kvalifikacijo s pomočjo Vidovičeve dopisne šole, uče se doma iz zvezkov za samouke in na podlagi pismenih instrukcij direktorja. Dvajset izbranih profesorjev sodeluje v dopisni šoli. Prospekte pošilja brezplačno Vidovičeva dopisna šola Sarajevo, Kralja Aleksandra ulica št. 53.

— Geometrijske iznajdbe. Razni časopisi so poročali o iznajdbi ameriškega matematika prof. Callahana o razdelitvi kota na 3 dele. Radovedni smo, kako se razlikuje njegova iznajdba od drugih. — Leta 1900. je bila razglašena v »Zeitschrift für Zeichen und Kunstunterricht« na Dunaju »Bogen- und Winkeltheilung«. Tu je pisatelj J. Bezelaj razložil tudi delitev kota na 5 in 7 delov ter obenem konstrukcijo pravih petero- in sedmerokotnikov. Vse to lahko čitate tudi v Pedagoškem letniku, ki je iz-

hajal v Krškem. Za konstrukcijo delitev kota v tri dele je pa poslal pisatelju v Krško pismo pohvalo profesor iz Prage. — Leta 1915. je v Zadru lektor frančiškanskega zavoda p. Alojzija Pogačnik iznašel delitev kota na 3 dele in dal iznajdbo patentirati. — Leta 1922. je pa šolski ravnatelj Edmund Lahner tudi razglasil delitev kota na 3 dele. Učitelstvu bi gotovo jako ustregel tisti, ki bi kaj več poročal o iznajdbi prof. Callahana. — — —

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.

En gros. En detail.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

— Interesantna razstava. V Beogradu priredi 20. septembra t. l. Vidovičev prosvetni etični pokret zelo interesantno razstavo. Razstavljene bodo brošure, revije in druge publikacije, kakor tudi predavanja in sploh ves material posameznih tečajev, šol, klubov in drugih ustanov osnovanih in vodenih po Vidovičevi šoli. Razne statistike in grafiki bodo prikazali razvoj vseh teh ustanov. Isti dan bo imel tudi vodja pokreta javno predavanje v Beogradu.

Učiteljska gospodarska poslovalnica.

Učiteljska gospodarska poslovalnica (U. G. P.) posluje v Mariboru in Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I.

Vsi zavedni tovariši in tovarišice naročajo šolske potrebščine potom Učit. gosp. poslovalnice in podpirajo s tem zidanje naših domov.

Sejajte pridno po naročilnih listih! Kjer jih nimate, zahtevajte jih od ene ali druge poslovalnice!

Priporočamo poleg šolskih potrebščin in učil — radio aparate, pisalne stroje, razmnoževalne aparate, olje zoper prah, risarske potrebščine, potrebščine za ročna dela i. t. d.

Bodite uverjeni, da bo blago izbrano osebno, strokovno in nad vse vestno. Prepustite pri takih naročilih izbiro trdke nam, da poslujemo s trdkami, s katerimi imamo pogodbe, (zato jih ne upišite), ker le tako bo dobava blaga res izvršena pod strokovnim nadzorstvom.

Prosimo tudi, da izpolnite naročilne liste v dvojniku (indigo papir), da nam tako prihranite nepotrebno prepisovanje.

Vsi na delo za naša domova!

U. G. P.

— »Jugoslovanska Matica«, nacionalno, humanitarno in prosvetno društvo po najvišjem odobrenju Nj. Vel. kralja Aleksandra I. obstoja pod visoko zaščito Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislava. Že 10 let društvo požrtvovalno deluje zlasti za vse zatirane Jugoslovane izven mej naše domovine. Ima sveti cilj: »Eten kralj, eden narod, ena zemlja!« Za to delo, ki zahteva ogromnih materialnih žrtv, do danes društvo še ni iskalo niti ne dobilo pomoči od nikogar. Ker pa število onih, za katere mora skrbeti društvo, postaja ogromno, a da bi se dosegla potrebna materialna sredstva, je dalo društvo natisniti simbolično sliko velikega formata po verzih nesmrtnega pesnika Petra Preradovića: »Zor puca biče dana«. »Jugoslovanska Matica« se privikar na vas obrača in upa, da doseže pri vas razumevanje za velike cilje, ki jih društvo vodi z uspehom. Sliko vam pošiljamo s prošnjo, da jo odkupite. V to svrhu vas bode obiskal naš zastopnik, kateri vam bode izdal uradno potrdilo za prejetjo vsoto. Cena slike je 100 dinarjev

— Ali ste že naročili pravilnike k zakonu o narodnih šolah o zdravstvu in maloletnikih, ki so izšli v Učiteljski tiskarni leta 1931?

To je II. zvezek zbirke zakona o narodnih šolah, ki jo izdaje Učiteljska tiskarna. III. zvezek zbirke bo obsegal obči pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

To zbirko mora imeti vsak učitelj in vsaka učiteljica!

Cena broš. 36 Din, vez. v platno 45 Din. Naročite po dopisnici v Učiteljski knjigarni, Frančiškanska ulica 6.

— † Umrl je Franjo Lovšin, šolski upravitelj v pok. na Vinici, častni član sreskega društva JUU v Črnomlju itd., dne 7. septembra 1931. v Ljubljani. Pogreba se je udeležila deputacija sekcije in mnogo stanovskih tovarišev. Naj v miru počiva! Preostali naše sožalje!

— Današnji številki »Učiteljskega Tovarša« je priložen prospekt »Kosmos« (Priročnik vodnik za prijatelje narave), ki ga posebe priporočamo v upoštevanje našim učiteljem. »Kosmos« je najstarejši in največji list te vrste in prinaša svetovne novosti iz prirode in znanstva. V vsakem zvezku so prvovrstne slike v bakrotisku. Vsak naročnik dobi četrtno brezplačno poleg lista dragoceno knjigo. Pri vsem tem je »Kosmos« neverjetno cen: Trije zvezki četrtno in ena knjiga stanejo samo 32 Din (ali 39 Din, ako se želi knjiga vezana v polno platno). Naročila sprejema knjigarna Učit. tiskarne.

KOMISIJA ZA UREDITVE UČNIH PRI-POMOČKOV V ČESKOSLOVAŠKI.

Šolske reforme so dosegle na Češkoslovskem že lepe uspehe, vendar je nastalo mnogo nejasnosti pri prirodoslovnih predmetih. Poprejšnja pasivnost učencev se mora izpremeniti v aktivnost. Pravilno rešiti to vprašanje sicer ni najtežja naloga. Vendar je treba pri teh predmetih mnogo priprav in je potrebno poučevanje v laboratorijih, kjer učenci s posnemanjem in samodelavnostjo hitro pojmiyo težke in nejasne prirodoslovne pojave.

Ker je za uspešno poučevanje tega predmeta potreben laboratorij, ki naj ima vse najrazličnejše priprave in učne pripomočke, je bila sestavljena pri ministrstvu prosvete posebna komisija, ki bo vprašanje o pravilnem poučevanju prirodoslovnih nauk rešila in se že sedaj o tem vprašanju intenzivno razpravlja v fizikalnem oddelku Karlovega vsučilišča v Pragi.

Navedena komisija je sestavljena iz pravih strokovnjakov, in sicer: iz enega kemika, treh fizikov, enega strojnega inženjerja in dveh pedagogov iz narodnih šol. Ta komisija ima tudi pravico, da si pokliče na pomoč od časa do časa tudi specialne strokovnjake. Komisija si je napravila delovni načrt, potrdila seznam učnih pripomočkov za prirodoslovje na osnovnih in meščanskih šolah in začela reševati vprašanje glede ustanovitve prirodoslovnih laboratorijev na meščanskih šolah.

L. — K.

Naša gospodarska organizacija.

—g Bled in okolica — prva domača stenska šolska slika. Učiteljski dom v Mariboru je izdal prvo domačo stensko šolsko sliko Bled in okolica. Slika obsega ves gorenski kot Julijskih Alp in velik del Karavank ter bode našim šolam izborna služila kot učilo o najlepšem in najzanimivejšem delu naše zemlje. Obenem pa bode po svoji pestri izdelavi in okusni opremljeni v pravi okras ne samo šolam, ampak tudi privatnikom in vsem institucijam ki so v zvezi s tujskim prometom. Sliko je izdelal po reliefu Gorenjske v ljubljanskem muzeju g. Vokáč, natisnila pa litografija Mariborske tiskarne. Velikost je 70 x 90. Cena ji je dokaj nižja od inozemskih šolskih stenskih slik. S trakom obokljena in z ličnimi palicami opremljena stane namreč le 60 Din; brez palic pa 50 Din. O sliki izpregovorimo ob priliki še več. Za danes jo našim šolam le prav toplo priporočamo.

—g Za razpošiljanje stenske šolske slike Bled in okolica je napravil Učiteljski dom v Mariboru posebne ovitke iz lepenke tako, da jo prejmejo naročniki nepoškodovano. — Kakor vse druge šolske potrebščine naročite tudi to sliko le potom UGP.

—g Orož in hidrografični ročni šolski zemljevid Dravske banovine je izšel te dni v založbi Učiteljskega doma v Mariboru. Zemljevid je jako plastičen. Narisal ga je na novo g. Slavoj Dimnik v merilu 1:600.000, natisnila pa litografija Mariborske tiskarne. Z njim bode ustrezno zlasti meščanskim in srednjim šolam, ki so občutno pogrešale nemih ročnih zemljevidov. S pridom pa ga bodo uporabljale tudi višje organizirane osnovne šole.

—g Novi ročni šolski zemljevid Evrope izide v založbi Učiteljskega doma v Mariboru sigurno še tekom meseca septembra. Izdelala sta ga znana kartografa Baš-Dimnik po najnovejših podatkih, katerih nima še noben drugi šolski zemljevid. Tako n. pr. so vnešene radio oddajne postaje, linije zračnega prometa, konzulati naše države itd.

Mladinska Matica.

—mm Uradne ure Mladinske Matice so vsak dan od 16. do 18. ure.

—mm Prihodnja seja Mladinske Matice bo v soboto 12. t. m. ob 18. uri.

—mm Seja posvetovalnega odseka Mladinske Matice bo v nedeljo 13. t. m. ob 8. uri zjutraj. Glavna točka dnevnega reda bo sestava 3letnega književnega programa Mladinske Matice. Vsem članom posvetovalnega odseka so se že odposlala vabila, katerim je bil priložen tudi načrt za 3letni književni program kot si ga je zamislil literarni odsek Mladinske Matice.

—mm S seje 2. septembra 1931. 1. Sklenilo se je tiskati 4000 reklamacijskih dopisnic. 2. Zaradi slabih izkušenj je sklenil odbor, naj se honorar za prevode ne izplačuje nikdar, preden ni stvar tiskana. Za originalne prispevke pa naj se napravi izjema le v izrednih slučajih, a to tik pred tiskom. 3. Te dni se razpošlje na vse šole okrožnica glede naročevanja »Našega roda« in nakazovanja naročnine. 4. Odbor je sklenil izdati J. Lovrenčičeve legende »Tiho življenje«.

RAZPIS KNJIŽEVNIH NAGRAD.

Mladinska Matica razpisuje sledeče nagrade:

1. 3000 Din za izvirno povest umetniške in vzgojne vrednosti, primerno mladini po desetem letu. Povest naj bi bila zajeta iz sodobnega življenja ali pa iz naše zgodovine, naj bi imela zdravo, krepko jedro ter naj bi obsegala okrog šest tiskovnih pol format Mladinske Matice (mala osmreka).

2. 2000 Din za najboljšo umetniško delo, lahko je slovstveno (3 do 4 tiskovne pole istega formata) ali slikarsko, primerno otrokom med šestim in desetim letom. Snov je oblikovana lahko v prozi ali v verzih, je lahko resna ali šaljiva, vzeta iz življenja ali iz narodnih pesmi. Prvi pogoj; umetnina.

3. Po 3000 Din: a) za realno knjižico o kulturnih, zgodovinskih in gospodarskih slikah Jugoslavije, obdelane po zemljepisnih enotah; b) za realno knjižico o domu in gospodinjstvu; c) za realno knjižico o razvoju tehnike. (Glede podrobnih navodil za sestavo teh treh realnih knjižic naj se konkurenti obrnejo na tajništvo Mladinske Matice).

Nagrajena dela dobe tudi običajni honorar. — Tudi nenagrajeni prispevki — v kolikor so dobri — se lahko objavijo z avtorjevim dovoljenjem v publikacijah Mladinske Matice; ti pa za običajni honorar.

Rokopisi naj se predložijo pod geslom ali značko, s katero naj bo opremljena tudi zaprta kuverta, vsebujoča avtorjev naslov, in sicer do 1. decembra 1931. tajništvu Mladinske Matice, Ljubljana, Frančiškanska ul. 6. Za izredno publikacijo.

Poleg že navedenih razpisuje Mladinska Matica še posebno nagrado v znesku 3000 Din za najboljšo delo, ki bi bilo primerno Miklavževu darilo za naše najmlajše šolske otroke.

Rokopisi za to nagrado se pa morajo dostaviti vsaj do konca oktobra tega leta.

Na delo za naš dom! Vsa naročila potom U. G. P.

Učiteljski pevski zbor JUU.

Pevski zbor je absolvirati tečaj v dneh 5., 6., 7. in 8. septembra v prostorih Glasbene Matice. Vsi člani so bili ponovno preizkušeni in grupirani k posameznim glasovnim skupinam. Vsem navzočim je odbor sestavil posebno potrdilo o obisku pevskega tečaja. Ta potrdila naj služijo šolskim upravitelstvom, oziroma sreskim šolskim nadzornikom v svrhu ugotavljanja posejanja pevskih vaj. Potrdila se bodo nadalje izdajala za vsak pevski tečaj.

Pevski zbor vežba historični in sodobni srbski program. Koncerti se bodo vršili od decembra dalje po vseh večjih krajih Dravske banovine.

Kakor že predvideno, da se omogoči sodelovanje pri pevskem zboru tudi oddaljenim tovarišem, se bodo vršili sledeči pevski tečaji:

V Ljubljani vsako soboto, počenši z 19. septembrom od 20. do 22. ure v prostorih Glasbene Matice, tečaj vodi tov. Vinko Rupnik; v Mariboru 19. septembra zvečer — tečaj vodi dirigent Kumar Srečko; v Ormožu 20. septembra — vodi Kumar Srečko; v Celju 19. septembra zvečer — tečaj vodi Pertot Milan; v Sevnici 19. septembra zvečer pod vodstvom tov. Avg. Suligoja; v Kamniku 19. septembra zvečer — vodi Primožič Ivan; v Radovljici 19. septembra zvečer pod vodstvom tov. Kobentarja; v Novem mestu 19. septembra zvečer pod vodstvom S. Ceruta; 20. septembra v Črnomlju pod vodstvom tov. S. Ceruta. Vse podrobnosti bodo objavljene v dnevnikih.

Pozivamo vse tovariše pevce in tovarišice pevke, da se v navedenih dneh udeležijo napovedanih pevskih tečajev v onem kraju, ki jim je najbližji. Poziv velja dosedanjim članom in onim, ki nameravajo v bodočnosti sodelovati. V teh pevskih tečajih se bo naš študiral program intonačno in ritmično — skupne vaje se bodo vršile le v daljših presledkih v večjih krajih Dravske banovine.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne.

Stanovska organizacija JUU

iz društev:

Vabila:

= REDNI LETNI OBČNI ZBOR RA-DOVLJSKEGA UČITELJSKEGA DRU-ŠTVA se bo vršil dne 3. oktobra ob 11. uri v poslopju osnovne šole na Jesenicah s sledečim dnevnim redom: I. Poročila: a) pred-sednika, b) tajnika, c) blagajnika in č) ra-čunskih pregledovalcev. II. Predlogi in na-sveti. Isti naj se pošljejo društveni upravi najkasneje 2 dni pred občnim zborom. III. Re-organizacija društva. IV. Volitve upravnega in nadzorstvenega odbora ter namestnikov. V. Volitve delegatov za banovinsko in glav-no skupščino. VI. Slučajnosti.

Nove knjige.

—k Delavska založba v Ljubljani je za-ložila P. dr. Angelika Tomina: »Osnovna načela krščanskega socializma«, ki jih vse-buje okrožnica papeža Leona XIII. v letu 1891. Okrožnica vsebuje vodilne smernice, ki naj bi rešile socialno vprašanje sveta, ka-kor si jih je zamislil papež Leon XIII. pred 40 leti. Okrožnico bodo radi čitali tovariši, ki se pečajo s socialnim vprašanjem. Stane vezana 45 Din, broširana 32 Din.

Novosti za damske
plašče pravkar došle!

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Popolna razprodaja manufakturn. blaga!

Radi opustitve trgovine se bo vse blago po zelo nizkih cenah popol-noma razprodalo. — Različno blago celo pod lastno ceno.

JOSIP ŠLIBAR, manufakturna trgovina
Ljubljana — Stari trg št. 21

SPOMINJAJTE SE UČITELJSKIH DOMOV
V LJUBLJANI IN MARIBORU.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri **Fr. P. Zajec**, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

Ravnokar izišli

fotoabecednik

Vas na 64 straneh s 123 slikami najhitreje nauči fotografirati. Cena knjigi je 18 Din. Dobi se povsod!

Drogerija Gregorič - Ljubljana

Prešernova ulica št. 5

LJUBITELJI KNJIG!

Več knjig različne vsebine, slovenskih in nemških, naprodaj. Tudi več muzikalij, cerkvenih pesmi. Kdor vzame vse naenkrat, dobi prav poceni. Naslov na upravnishvo pod šifro X. Y. Povratno znamko treba priložiti.

Specialno

olje zoper prah

za higienično čiščenje učilnic, laneno olje, firnež, emajlne lake, vse vrste prozornih lakov, oljnat in suhe barve, steklarski kit in vse v barvarsko stroko spadajoče blago. Tudi študijske in umetniške barve dobite pri domačem podjetju

MEDIČ-ZANKL tovarne olja, firne-ža, lakov in barv
LASTNIK FRANJO MEDIČ. — CENTRALA V LJUBLJANI
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale. Podružnice in skladišča v Mariboru in Novem Sadu.

LASTNA TVORNICAZ ŠOLSKIH ZVEZKOV
v korist „Učiteljskemu domu“ v Ljubljani in Mariboru

Cene konkurenčne! Zahtevajte ceniki

Zaloga vseh šolskih zvezkov, beležnic, dnevnikov, skicir in podkladkov. — Zvezki za okroglo pisavo štev. 1, 2, 3. Notni zvezki. — V vseh zvezkih je le najfinjši pisalni papir.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

N
A
J
N
I
Ž
J
E
C
E
N
E

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige v enobarvnem in večbarvnem tisku. Brošure in knjige v malih in največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalo-
gov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICAZ ŠOLSKIH ZVEZKOV

Šolski zvezki za osnovne, mešč. in sred-nje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Vse tiskovine za društva in šole (lepake, letake, izpričevala itd.) dajte v tisk Učiteljski tiskarni!

UČITELJSKA KNJIGARNA

Ima v zalogi „Galerijo naših mož“: 1. Trubar, 2. Vodnik, 3. Slomšek, 4. Prešeren, 5. Levstik, 6. Stritar, 7. Jurčič, 8. Gregorčič, 9. Aškerc, 10. Tavčar, 11. Leveo, 12. Erjavec, 13. Jenko, 14. Cankar, 15. Gangl, 16. Parma, 17. Kersnik, 18. Maister, 19. Župančič, 20. Strossmayer. Slika 10 Din.

Gostilna Ražem Ljubljana na Žabjaku št. 3

Točijo se pristna štajerska, dolenska, in dalmatinska vina. — Primorska kuhinja. Vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe

FINKOVE ZBIRKE NAREDB IN ODREDB

za osnovne in mešč. šole ter učiteljska v Drav. banovini

I. zvezek (od prevrata do konca leta 1920.) broš. Din 5.—
II. zvezek (za l. 1921.) broš. Din 7.—
III. zvezek (za l. 1922.) broš. Din 9.—
IV. zvezek (od 1. januarja 1923. do 30. junija 1924.) broš. Din 14.—
V. zvezek (od 1. julija 1924. do 31. decembra 1925.) broš. Din 32.—
VI. zvezek (za l. 1926.) broš. Din 24.—
VII. zvezek (za l. 1927.) broš. Din 25.—
VIII. zvezek (za l. 1928.) broš. Din 25.—
IX. zvezek (za l. 1929.) broš. Din 25.—

Naročila sprejema

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

Prav tam se dobi: C. Cavalieri: Propisi o činovnicima i ostalim državnim službenicima gradjanskog reda. Broš. Din 120.—.

Premog in drva

najboljše vrste dobavlja
I. Pogačnik
LJUBLJANA, Bohoričeva cesta 5.
Telefon 2059.

Otomane

peresnice, žimnice, divane ter vsa tapetniška dela izvršuje po najnižjih cenah

F. Sajovic

Ljubljana, Stari trg št. 6

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, po-sebna soba za sestanke; spre-jema naročila za skupne obe-de po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

GÜNTHER WAGNER, WIEN X/1.

Dame!

Plašče, kostume in obleke, naj-ugodnejše in na obroke Vam nudi

A. Paulin,

Ljubljana — Kongresni trg št. 5

P. n.

šolam in šol. upraviteljem

vljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega pa-pirja in vse knjigoveške potrebščine po najnižjih cenah: platno, marmor papir, sukanec, lepenka itd.

Anton Janežič

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in zaloga vseh knjigoveških potrebščin
Ljubljana, Florjanska ulica št. 14

VSE KNJIGE

SLOVENSKE
ŠOLSKÉ
MATICE

IMA NA RAZPOLAGO

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

■ ZAHTEVAJTE CENIK!

OSVALD DOBEIC - LJUBLJANA PRED ŠKOFIJO ŠT. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.
Na debelo! Na drobno!

Naročajte

vsa tiskarska dela za dom, šolo, urad in društvo

v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!

Glavni urednik Andrej Skulj. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo in uredništvo odgovarja Ivan Dimnik.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Franc Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.

P. n.

Učiteljstvu in šolskim upraviteljstvom!

V soglasju z razgovori in sklepi na konferenci, katere se je udeležil tudi zastopnik iz Dravske banovine in ki je bila v dneh od 25. do 30. julija 1930. pri ministrstvu prosvete v Beogradu zaradi uvedbe novih enotnih zvezkov na osnovnih šolah po vsej državi, je založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani za osnovne šole v banovini vse vrste novih zvezkov, in sicer:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci.	} (Rjav ovitek.)
2. „ brez napisanih vzorcev.	
3. „ z napisanimi vzorci v cirilici.	
4. Okrogla pisava.	
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)	
6. Vežbanke za računanje. (Moder ovitek.)	
7. Risanke. (Siv ovitek.)	

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upraviteljstva in učiteljstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Uporaba in popis novih vzorcev sta razvidna iz nastopnega:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Oblika 17.5×21.5 cm ležeča.)

Preden začno otroci v I. razredu uporabljati štiričrtne lepopisnice z napisanimi vzorci, se poprej vadijo v pisanju pisnih elementov (črt lasnic, senčnic, lokov, vijug) in črk brez zgornje in spodnje dolžine v „Početnicah“, zvezkih z enočrtno lineaturo v razmaku 10 mm. Ko so dobili vsaj deloma potrebno spretnost v pisanju pisnih sestavin, preidejo šele na uporabo lepopisnic z napisanimi vzorci.

- I. razred: števil. 1 = štiričrtni zvezek z lineaturo v razmerju 5:5 : 8:25 za male črke, sestavljene po genetiškem redu s primernimi zlogi in besedami;
števil. 2 = štiričrtni zvezek z lineaturo 5:5 : 8:25 za velike črke, sestavljene po genetiškem redu s primernimi krstnimi imeni;
- II. razred: števil. 3 = štiričrtni zvezek z lineaturo 5 : 7:50 za male črke v skupinah, sestavljenih po genetiškem redu s primernimi besedami; na zadnjih straneh mala abeceda in številke;
— števil. 4 = štiričrtni zvezek z lineaturo 5 : 7:50 za velike črke v skupinah po genetiškem redu s primernimi krstnimi imeni; na zadnjih straneh velika abeceda;

III. razred: Za ta razred so določeni za vse šolsko leto 4 zvezki s štiričrtno lineaturo 4 : 6. Od teh vsebuje zvezek:

števil. 5 = kratke stavke (izreke, pametnice, pregovore, resnice, zbrane iz slovenskih šolskih čitank) z velikimi začetnimi črkami, uvrščeni po genetiškem redu;

števil. 6 = velike črke po abecednem redu s primernimi krajevnimi imeni;

števil. 7 = kratke stavke (pregovore, pametnice itd.) z velikimi začetnimi črkami po abecednem redu in

števil. 8 = daljše stavke poučne vsebine in pregovore.

2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev.

(Oblika 17,5 × 21,5 cm ležeča.)

I. razred: števil. 1a = štiričrtni zvezek z lineaturo 5,5 : 8,25;

II. „ „ 2a = „ „ „ „ 5 : 7,5;

III. „ „ 3a = „ „ „ „ 4 : 6;

IV. „ „ 4a = enočrtni zvezek z lineaturo v razmaku 12 mm;

V. „ „ 5a = „ „ „ „ „ „ 10 „ ;

VI. „ „ 6a = „ „ „ „ „ „ 9 „ ;

VII. „ „ 7a = zvezek brez črt s podkladkom;

VIII. „ „ 8a = „ „ „ in brez podkladka.

3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici.

(Oblika 17,5 × 21,5 cm ležeča.)

Po novem učnem načrtu je začetni v II. polletju v III. razredu tudi s poukom v čitanju in pisanju „druge pismenice“, tedaj na osnovnih šolah v Dravski banovini — *c i r i l i c e*. V to surho so sestavljene lepopisnice za cirilico, in sicer za:

III. razred: števil. 1 = štiričrtni zvezek z lineaturo 4 : 6 za male črke, sestavljene po istih skupinah in istem redu, kakor so v „Prvi srbski ali hrvatski čitanki“, ki je uvedena na narodnih šolah v Dravski banovini, in sicer:

1. črke, ki so po glasu in obliki enake latinici (a, e, j, k, o in M) ;

2. črke, ki so po obliki enake latinici, po glasu pa neenake (b, g, u, p, c) ;

3. črke, ki se po glasu in obliki razlikujejo od latinice ;
po vsaki skupini črk prihaja pisanje primernih zlogov in besed.

števil. 2 = štiričrtni zvezek z lineaturo 4 : 6 za velike črke cirilice, ki so sestavljene po istih skupinah, kakor male črke. Za vsako veliko črko prihaja pisanje primernih krstnih imen;

števil. 3 = štiričrtni zvezek z lineaturo 4 : 6 brez napisanih vzorcev.

Od IV. do VIII. razreda se uporabljajo pri lepopisju cirilice prav isti zvezki brez napisanih vzorcev kakor pri lepopisju latinice. (Glej 2. odstavek!)

4. Okrogla pisava.

V II. razredu višje narodne šole (v VII. in VIII. razredu) je vaditi pisanje z „rond“ peresom. V ta namen so že uvedeni na osnovnih šolah v Dravski banovini zvezki za okroglo pisavo, in sicer:

štev. 1 = štiričrtni zvezek z lineaturo 5 : 5 za male črke, sestavljene po genetiškem redu s primernimi zlogi in besedami;

štev. 2 = štiričrtni zvezek z lineaturo 5 : 5 za velike črke, sestavljene po genetiškem redu s primernimi krstnimi in krajevnimi imeni;

štev. 3 = štiričrtni zvezek z lineaturo 5 : 5. Na prvih štirih straneh so vaje v pisanju številčk po genetiškem redu, ostale strani so pa brez napisanih vzorcev.

Vsak zvezek za okroglo pisavo ima na 2. strani ovojnega lista potrebna pravila o pisanju z „rond“ peresom.

5. Pisanke in vežbanke.

(Oblika 17.5×21.5 cm pokončna.)

Vse pisanke in vežbanke odgovarjajo z ozirom na lineaturo vseskozi lepopisnicam, ki so določene za posamezne razrede, in sicer:

I. razred: štev. 1. Pisanka za spisne vaje s štiričrtno lineaturo 5.5 : 8.25;

II. „ „ 2. „ „ „ „ „ „ „ 5 : 7.5;

III. „ „ 3. „ „ „ „ „ „ „ 4 : 6 s potegnjenimi črtami z zgornjo in spodnjo dolžino;

„ 3a s črtami z zgornjo in spodnjo dolžino, označenimi le v začetku in na koncu črte;

IV. „ „ 4. Pisanka za spisne vaje z enočrtno lineaturo v razmaku 12 mm;

V. „ „ 5. „ „ „ „ „ „ „ 10 „ ;

VI. „ „ 6. „ „ „ „ „ „ „ 9 „ ;

VII. „ „ 7. Vežbanka za pismene vaje brez črt s podkladkom v razmaku črt 9 mm;

VIII. „ „ 8. Vežbanka za pismene vaje brez črt in brez podkladka.

6. Vežbanke za računanje.

(Oblika 17.5×21.5 cm pokončna.)

Od I. do VI. razreda: Vežbanka za računanje z enočrtno vodoravno lineaturo v razmaku 7 mm;

VII. in VIII. razred: Vežbanka za računanje brez lineature.

7. Risanke.

Risanke iz risarskega papirja za geometrijo in prostoročno risanje s perforiranimi in neperforiranimi listi so uvedene v nižjih razredih (I.—III.) v velikosti 19·5 : 25·5, v višjih razredih (IV.—VIII.) pa v velikosti 24·5 : 32·5. — V višjih razredih se uporabljajo poleg risarskih zvezkov lahko posamezni risarski listi v večji obliki (24 : 36 in 29 : 41), ki jih hranijo učenci(ke) v ovojnih listih.

*Učiteljska tiskarna
v Ljubljani.*

*Zahtevajte od vseh trgovcev, da nabavijo nove šolske zvezke, ki se
prodajajo v korist Učiteljskima domovoma v Ljubljani in Mariboru!*